

Lag

om ändring av bygglagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bygglagen (751/2023) 67 a §, 68 a § 1 mom. samt rubriken för 75 a § och det inledande stycket i 75 a § 1 mom., sådana de lyder, 67 a § i lag 809/2025 och 68 a § 1 mom. samt rubriken för 75 a § och det inledande stycket i 75 a § 1 mom. i lag 897/2024, och *fogas* till lagen nya 43 c, 46 b, 63 b, 178 a, 179 b och 186 a § som följer:

43 c §

Placeringsstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret

Om den som ansöker om bygglov begär det, ska det avgöras om förutsättningarna för placering av en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret föreligger genom ett placeringsstillstånd utan detaljplan eller en sådan generalplan i vilken det bestäms att planen får användas som grund för beviljande av bygglov, om det är fråga om

1) en i 6 § 25 punkten i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) avsedd produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret, eller

2) en produktionsanläggning som förutsätts för försvarets beredskapsändamål och som inte är i Försvarmaktens besittning men som med stöd av ett utlåtande av försvarsministeriet har en väsentlig betydelse för försvaret.

Det placeringsstillstånd som avses i 1 mom. (*placeringsstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret*) kan endast användas om produktionsanläggningen ligger på ett område där det inte finns en gällande detaljplan.

Den som ansöker om bygglov ska foga de utredningar som avses i 62 § till ansökan om placeringsstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret. Försvarsministeriet ska på ansökan lämna verksamhetsutövaren utlåtande om produktionsanläggningens betydelse för försvaret eller försvarets beredskap. Den som ansöker om bygglov ska till sin ansökan foga försvarsministeriets utlåtande genom vilket det har visats att anläggningen har väsentlig betydelse för försvaret eller försvarets beredskap.

Kommunen kan vid behandlingen av ett placeringsstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret avvika från de föreskrifter i byggnadsordningen som gäller byggplatsen och dess storlek.

46 b §

Förutsättningar för placeringsstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret

För placeringsstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret förutsätts det att

1) byggandet inte leder till att kvaliteten på livsmiljön försämras avsevärt på ett sätt som inte är motiverat med beaktande av syftet med placeringsstillståndet,

2) markägaren eller någon annan rättsinnehavare inte genom placeringsstillståndet för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret åläggs sådana oskäliga

RP 3/2026 rd

MiUB 6/2026 rd

RSv 33/2026 rd

begränsningar eller orsakas sådana oskäligen olägenheter som kan undvikas utan att de mål som ställs för placeringstillståndet eller de krav som ställs på det åsidosätts,

3) byggplatsen till sitt läge är sådan att den även möjliggör för produktionen behövliga säkerhetszoner,

4) det inte finns risk för översvämning, ras eller jordskred på byggplatsen,

5) det vid planeringen har beaktats att produktionsanläggningen passar in i den byggda miljön och landskapet,

6) det till byggplatsen finns användbara infartsvägar från minst två riktningar eller att det är möjligt att ordna sådana,

7) vattentillgången, avloppsvattnet och dagvattnet kan skötas utan olägenheter för miljön,

8) ordnandet av vägar, vattentillgång eller avlopp inte orsakar kommunen eller staten särskilda kostnader,

9) byggandet inte medför oskäligen olägenheter för grannarna och inte i mer än ringa omfattning försvårar bebyggandet av grannfastigheterna,

10) byggandet är lämpligt med tanke på skapande av samhällstekniska nät och trafikleder samt trafiksäkerheten,

11) placeringen av produktionsanläggningar som tillverkar, hanterar eller lagrar farliga kemikalier eller explosiva varor och som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och om ändring och senare upphävande av rådets direktiv 96/82/EG är lämplig med tanke på förebyggande av storolyckor och begränsning av följderna av dem för människors hälsa och miljön på så sätt att produktionsanläggningen placeras på ett sådant avstånd från bostadsområden, byggnader och områden som är i allmänt bruk, rekreativområden, områden som är särskilt känsliga med tanke på naturen samt i möjligaste mån från landsvägs- och järnvägsnätets huvudleder som motsvarar den säkerhetszon som hanteringen av kemikalierna eller de explosiva varorna förutsätter.

63 b §

Hörande och information om ansökan om placeringstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret

Kommunen ska tillkännage att en ansökan om placeringstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret anhängiggjorts och höra grannarna och dem vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av byggprojektet. Sökanden kan till sin ansökan foga en tillförlitlig utredning om att grannarna eller en del av grannarna är medvetna om handlingar och uppgifter med relevans för projektet och en redogörelse för deras eventuella ställningstaganden till projektet.

Kommunen ska dessutom ge kommunmedlemmar och intressenter tillfälle att framföra sina åsikter om en tillståndsansökan som gäller en byggnad i ett projekt på vilket lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas.

Sökanden ska på byggplatsen tillkännage att en tillståndsansökan är anhängig.

Närmare bestämmelser om hörande och lämnande av information får utfärdas genom förordning av statsrådet.

67 a §

Utlåtande om ansökan om placeringstillstånd för omställning till ren energi eller placeringstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret

Kommunen ska begära utlåtande om en ansökan om placeringstillstånd för omställning till ren energi av Tillstånds- och tillsynsverket, landskapsförbundet samt av andra statliga myndigheter vars verksamhetsområde tillståndsansökan i avsevärd mån gäller.

Kommunen ska begära utlåtande om en ansökan om placeringstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret av försvarsministeriet, landskapsförbundet, välfärdsområdets räddningsmyndighet samt av andra statliga myndigheter vars verksamhetsområde tillståndsansökan i avsevärd mån gäller.

68 a §

Tidsfrist för behandling av ansökan om bygglov och påföljder vid försummelse av tidsfristen

Byggnadstillsynsmyndigheten ska avgöra en ansökan om bygglov inom tre månader från det att ansökan om bygglov inklusive bilagor har anhängiggjorts vid byggnadstillsynen och bilagorna möjliggör en behandling av ansökan. Ansökan om bygglov för särskilt krävande byggprojekt där projekteringsuppgiften är exceptionellt krävande och ansökan om placeringstillstånd för omställning till ren energi samt ansökan om placeringstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret ska avgöras inom sex månader från det att ansökan om lov eller tillstånd inklusive bilagor har anhängiggjorts vid byggnadstillsynen och bilagorna möjliggör en behandling av ansökan.

75 a §

Bedömning av konsekvenserna av placeringstillstånd för omställning till ren energi och placeringstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret

I samband med placeringstillstånd för omställning till ren energi eller placeringstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret ska den som påbörjar byggprojektet beroende på projektets omfattning utreda vilka betydande direkta och indirekta konsekvenser genomförandet av planen har för

178 a §

Brådskande behandling

Besvär över ett placeringstillstånd för en i denna lag avsedd produktionsanläggning som är viktig för försvaret ska behandlas skyndsamt.

179 b §

Besvärsrätt i fråga om placeringstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret

Besvärsrätt i fråga om placeringstillstånd för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret har

- 1) ägaren och innehavaren av en fastighet eller ett annat område som ligger invid eller mittemot,
- 2) ägaren och innehavaren av en sådan fastighet eller ett annat område vars bebyggande eller användning i annat syfte beslutet i väsentlig mån kan påverka,
- 3) den vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar,

- 4) kommunen,
- 5) en grannkommun vars planering av områdesanvändningen beslutet påverkar,
- 6) Tillstånds- och tillsynsverket,
- 7) en annan än i 4—6 punkten avsedd myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärsmått har dessutom inom sitt verksamhetsområde en sådan registrerad sammanslutning vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård, om placeringstillståndet gäller en byggnad i ett projekt på vilket lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas.

186 a §

Påbörjande av byggande av en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret utan ett lagakraftvunnet undantagslov

Om bygglov i enlighet med 186 § beviljas på grundval av ett undantagslov som inte har vunnit laga kraft för en i 43 c § 1 mom. 1 eller 2 punkten avsedd produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret eller produktionsanläggning som förutsätts för försvarets beredskapsändamål, får kommunens byggnadstillsynsmyndighet av grundad anledning i samband med beslutet om bygglov med avvikelse från 186 § bevilja rätt att utföra ett byggnadsarbete eller vidta en annan åtgärd helt eller delvis innan beslutet om undantagslov har vunnit laga kraft, under förutsättning att verkställigheten av beslutet inte gör det meningslöst att söka ändring. Fullföljdsdomstolen kan med anledning av besvär upphäva den rätt att utföra ett byggnadsarbete eller vidta en annan åtgärd som beviljats i bygglovet helt eller delvis innan beslutet om undantagslov har vunnit laga kraft eller ändra det eller även i övrigt förbjuda verkställigheten av tillståndsbeslutet. Över ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett ärende som avses i detta moment får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen endast i samband med att besvär anföras över avgörandet i huvudsaken.

Den som ansöker om tillstånd ska ställa godtagbar säkerhet för restaurering av byggplatsen samt ersättning av övriga olägenheter, skador och kostnader som ett upphävande av beslutet eller en ändring av tillståndet kan förorsaka. Skyldigheten att ställa säkerhet gäller inte staten, kommuner eller samkommuner. Kommunens byggnadstillsynsmyndighet ska i samband med tillståndsansökan begära utlåtande av försvarsministeriet.

Rätt att utföra ett byggnadsarbete eller vidta en annan åtgärd enligt 1 mom. kan under de förutsättningar som föreskrivs i 1 och 2 mom. beviljas också på separat ansökan som görs under besvärstidens gång eller inom 30 dagar efter besvärstidens utgång. Beslutet ska fattas utan onödigt dröjsmål. På meddelande av beslut tillämpas 70 §. Förvaltningsdomstolen och de som sökt ändring ska omedelbart underrättas om att rätt att påbörja byggnadsarbeten beviljats. Den som anför besvär över ett beslut i huvudsaken får hos förvaltningsdomstolen yrka på upphävande eller ändring av ett avgörande som avses i detta moment utan att särskilt anför besvär över det. I fråga om sökandet av ändring gäller i övrigt vad som föreskrivs i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 21 april 2026.

Det i 43 c, 46 b, 63 b, 67 a, 68 a, 75 a, 178 a och 179 b § i denna lag avsedda placeringstillståndet för en produktionsanläggning som är viktig med tanke på försvaret samt möjligheten att bevilja rätt att påbörja byggande utan ett lagakraftvunnet undantagslov enligt 186 a § tillämpas på en sådan produktionsanläggning för vilken ansökan om bygglov är anhängig vid byggnadstillsynsmyndigheten vid ikraftträdandet av denna lag eller blir anhängig efter lagens ikraftträdande.

Helsingfors den 17 april 2026

Republikens President

Alexander Stubb

Arbetsminister Matias Marttinen